

شىنجاڭ سرتپەن بىر لەسكەن دوستىق قوعامى تاجىكىستانداى شىنجاڭدىق چياۋباۋلاردىڭ،

وقۇشلاردىڭ ۋاكىلدەرىمەن بەينە ەكران انگىمە ُماجىلىسن وتكىزدى

انار بۇلت/ شىنجاڭ گازەتنىڭ ُمتىلىشىــ سى حي حوُغۇي 6 - ايدىڭ 22 - كۇنى ۇرۇمە- جىدەن خابارلايدى. 6 - ايدىڭ 21 - كۇنى شىنجاڭ سىرتپەن بىر لەسكەن دوستىق قوعامى تاجىكىستانداى شىنجاڭدىق چياۋباۋلاردىڭ، وقۇشلاردىڭ ۋاكىلدەرىمەن بەينە ەكران 1۸- گىمە ُماجىلىسن وتكىزدى. انگىمە ُماجىلىسى ۇرۇمچىدە نەگىزگى ُماجىلىس الاڭىن ورنالاســ.

تىرىپ، ۇلكەن ەكران ارقىلى تاجىكىستانداى 20 نەشە چياۋباۋ، وقۇشى ۋاكىلمەن يىتتەرنەت جەلىسىندە تىلدەستى، كوپىشلىك تور ەكرانىندا ”بۇلتتىق باس قوسىپ“، وتانعا، اۋىلعا، تۇسى - تۇعان، دوسى - جارانعا دەگەن دوستىق سۇبىســ پەندىشلىگىن جەتكىزىپ، شىنجاڭنىڭ دامۇىن، وز- گەرىستەرىن بىرگە تىلگە تىەك ەتتى .

تاجىكىستان خۇارن، خۇاچياۋلار بىر لەستە- گىنىڭ ُئورواعاسى كاڭ جۇڭيۇي بىلاي دەدى: نىدەت تۇىلعانىنان كەيىن، تاجىكىستانداى خۇارن، خۇاچياۋلار وتان تاراتقان ”سالامات- تىق سومەكسىن“ ئاپسىرىپ الدى، سىرتتاى جۇڭگو ازاماتتارىنىڭ جاڭعا تىپتىى ايدارشا ۇيرۇسۈ وكچە قابىئۇ نىدەتى ۋاكىيىناسىن قويد- دىرۇىنا ارنالغان ”كوكتەمگى ۋاكىيىنا ارەكەتى“ تارتىپپەن جۇرىلۇدە.

”اتا - اجەمنىڭ دەنساۋلىعى وتە جاقسى. يىيل رەسىيى خالىق وقىتۇشىسى بولدىم، قىز- مەنتەن سىرت ۋاقىتتا مەكتەپمىز فورماسى الۋان ُتۇرلى ”ۇشكە كىرۇ، ەكەمەن بايىلانسى ورناتۇ، بىرمەن دوستاسۇ“ قىيىلىن ورىستە-

(باسى 1 - بەتتە)

6 - ايدىڭ 19 - كۇنى تاغىرتەڭ ُبىىر اۆتوبۇز بۇرىشىن اۋداننىڭ دۇلايتى اۋلىنىدا- عى تاسى جولدا زمىراپ كەلەدى. تەرەزە سىر- تىندا كوك اسپاندا اقشا بۇلت قالىقنايدى، بار الاپ جامىل جەلەك جامىلمان؛ اۆتوبۇز نىشىندە ُازىل - قالجىڭ تولاىتاماي، ُان اۋەنى شارىق- تاپ كەلەدى. ”پارتىياعا ارناپ تاۋ ُانىن شىرقايد- مەن، مەن پارتىيانى اناما بايلايمىن...“ جول بويى ُان تولاىتاعان جوق، اۆتوبۇزداعىلار دۇلايتى اۋلىنىڭ 12 اكىمىشلىك قىستاعىنان كەلگەن 36

(باسى 1 - بەتتە)

شىنجاڭ كىتاپخانىاسىن جاڭالاپ كەڭەيد- تىپ سالۇ يىنجەنەرياسى — اۆتونوميالى رايون- نىڭ مادەنىيەت ارقىلى خالىققا تىپەدىلىك جاساۋ- داعى ُتۇيىندى يىنجەنەرياسى، 2019 - جىلى 9 - ايدا كىتاپخانا شىت جاڭادان دارەجەسىن ُوسى- رىپ اشىلا سالىسىمەن شەڭبەر جان كۇيەرلەرى كۇرت مولاييدى .

پارتيا 18 - قۇرىلتايىنان بەىرى بۇكىل شىنجاڭ رايون، ايماق، اۋدان، اۋىل، قىستاق 5 دارەجىلى ورنىدى قامىتغان الەۋمەتتىك ما- دەنىيەت قىزمەت وتەۋ تورىن قالىپتاستىرىپ، بۇقارانىڭ رۇحانى تۇرمىسىن بارىنشا بايىتتى. وسىمەن بىرگە ُبىر توپ مادەنىيەت ارقىلى حا- لىققا تىپەدىلىك جاساۋ ُتۇيىندى يىنجەنەرياسى تر كەس - تىركەس سالىنىپ ُبىتتى. الەۋمەتتىك مادەنىيەت ورنى - سارايلارنىڭ دارەجەسىسى ُوسىرىلىپ، قىزمەت وتەۋ ساپاسى اناعۇرلىم كوتەرىلىپ، بۇقارانىڭ تايىسى سەزىمى بارىنشا جوعارىنادى .

بۇكىل شىنجاڭدىاعى ُار دارەجەلى كاسىپ- تىك ادەبىيەت - كوركەمونەر ورنىندارى، ۇيىىر- مەلەرى خالىققا تىپەدىلىك جاساۋ كونسەرتى ار- قىلى ادەبىيەت - كوركەمونەر سارا تۇنىدىلارنى الەۋمەتتىك اۋماقتارعا، اۋىل - قىستاقتارعا، اتىز باىستارنا جەتكىزدى .

يىىل جىل باىسان باىستاپ، شىنجاڭ كوركەمونەر تەاتىرخانىسى سىياقتى 7 كاسىپنىك ادەبىيەت - كوركەمونەر ورنى - ۇيىرمەسىنىن ۇيمىداسقان 1۱ ”انار ُانى“ ادەبىيەت - كوركە- مونەر ويىنىن قويۇ شاعىن بولمىشە ارتەتى 13 ايماق، وبلىسى، قالادايى اۋىل - قىستاقتارعا، الەۋمەتتىك اۋماقتارعا بارىپ خالىققا تىپەدىلىك جاساۋ كونسەرتتەرىن قويدى. ”يىىل ُبىز نە- گىزگى ساتى بۇقاراسى ُۇشىن 1۱00 رەتتەن

۳-بەرتكى ورتالىقتىڭ شىنجاڭ قىزىلتى چۈيىنىدەكى انگىمە ُماجىلىسىنىڭ رۇخس ۇرۇ دەلىك، دارەڭكىلىدىر دىك

جاڭ داۋىردەكى جۇڭگوشا سىزىپالىسىنىڭ شىنجاڭ تۇرۇما تۇاشىناپىق

قوعامىنىڭ باىستىى پۇ شۇەمەيى مىنالاردى ُبىلىدىردى: گۇلدەنىپ - كوركەيگەن، باي، قۇدەرەتتى وتان سىرتتاى چياۋباۋلاردىڭ بەرىك ارتقى تىرەگى، سىرتپەن بىر لەسكەن دوستىق قوعامى شىنجاڭدىق چياۋباۋلاردىڭ، خۇاچياۋلاردىڭ تۇسى - تۇعاندارنىڭ ”تور ك- نى“ رەتىندە، كوپىشلىككە ۇزدەكسىز تاماشا قىزمەت وتەيدى جانە قامتاماسىز ەتەدى. شىنجاڭدىق چياۋباۋلاردىڭ بۇرىنقىداى وتانىنىڭ دامۇى مەن اۋىلدىڭ گۇلدەنىپ - كوركەبۇىنە كوڭىل ُبولىپ، جۇڭگو - تا- جىكىستان ەكونوميكا، مادەنىيەت اۋىسى - ُتۇ- بىسى مەن ُوزارا ۇلكى الۋىنا تىرىقلىقپەن كوپىر، دانەكەر بولىپ، ”ُبىىر بەلدەۋ، ُبىىر جول“ قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتۇ بارىسىندا وز- گەشە ىبزالدىلىعى مەن رولىن ساۋىلەلەندىد-

رىپ، وزدەرى تۇراتىن ەلدەگى اناعۇرلىم كوپ خالىقتىڭ شىنجاڭدى جان - جاقىلى، وبىەكتىبۇ، شىنايى، ستەرەولدى نۇسۇنىنە، شىنجاڭدى تانۇىنا، شىنجاڭدى قولداۋىنا مۇمكىندىك جاساۋىن ُومت ەتمەىز .

بەينە ەكران انگىمە ماجىلىسىندە تاى «شىنجاڭ جاقسى جەر» ۇگىت فىلىمى قويدى، دى، اۆتونوميالى رايوندىق سىرتقى سىتەر كەڭسەسى، اۆتونوميالى رايوندىق چياۋباۋ سىتەرى كەڭسەسى، اۆتونوميالى رايوندىق وتانعا ورالغان خۇاچياۋلار بىر لەستىگىنىڭ قا- تىستى جاۋاپتىلارى انگىمە ماجىلىسىنە قاتىد- ناستى .

بايىمىن» كۇايشان قىيىلىنا قاتىناسا العانىمىدى شەكسىز داڭقى سەزىندىم جانە اسەرلەندىم“ ، - دەدى دۇلايتى اۋىلدىق پارتكومنىڭ ورنىباسار شۇجىيى جان چاۋ. اۆتوبۇز ەرتسى قىستاعىنا كەلدى، اتىز باىسىنداى جولدىڭ ەكى جاعالاۋىنداى سورا نىسىتىرۇ توعانى ُتۇپ - ُتۇزۇ ادەمى تار- تىلغان، ۇلكەندى - كىشىلى توغاندار جان - جاققا جالغاسىپ جاتىر. ”مۇنىڭ بارلىعى پارتيا- نىڭ ىبزال ساپاساتىنىڭ قولداۋىندا جاسالغان“ ، - دەدى ەرتسى قىستاعى قىستاق تارىچى

اينالدى“ ، - دەدى شىنجاڭ اتلاسى زەرەتتەۋ - اشۇ، جالبلاستىرۇ ورتالىغىنىڭ جوبالاۋ باس با- قلاۋشىسى چىڭ يىڭنىن. تايباۋ جىلداردان بەىرى ساپايحات ارقىلى شىنجاڭدى گۇلدەندىرۇ سىرتاەگياسىنىڭ اتقا- رىلۇىنا ىلەسە بۇكىل شىنجاڭدىا ُتىپتى دە كوپ بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرا تۇرلەرى تۇنىدى ونىمەردى اشۇ ارقىلى جاندى تۇردە جالغاسىن تاپتى. كەزەككە بۇكىل شىنجاڭدا بەيد- زاتتىق مادەنىيەت مۇرا تۇنىدى ونىمەدەرنىڭ 100۰۰دان اسىام ُتۇرى بار، زاماناۋىي، ناقتى قول- دىنلىنىدى ُارى قويۇ شىنجاڭدىق تۇسكە يە. بەيزاتتىق مادەنىيەت مۇرا تۇرلەرى قىم- باىتى مادەنىيەت مۇرالارى بولپ عانا قويىماي، اۋىل - قىستاقتى گۇلدەندىرۇدىڭ دەمەۋشىسى- نە دە اينالدى. اتلاسى مەكەنى — خوتان قالا- سىنىڭ جىيا اۋلىنىداى بارلىق وتباسى دەرىلك- تەي وسى مەملەكەت دارەجىلى بەيزاتتىق ما- دەنىيەت مۇراسىن جالغاستىرۇعا ات سالىستى، بۇل ارا ەل ُشىى - سىرتىنداى ساپاىحاتىشلار- دىڭ تالاسا - تاراماسا ”سوزسىز باراتىن جەرى“ بولغاندىقتان، اتلاسى تورىنى جەرگ- لىكتى بۇقارانىڭ كەدەيلىكتەن ارىلىپ، بايۇند- داعى ۇلكەن كاسىپ سالاسىنا اينالدى.

مادەنى ەسكەرتكىشتەر ارخەولوگىياسى تارىختى ايقاقتاپ، كوڭىلدەردى توغىستىردى 6 - ايدىڭ 12 - كۇنى مادەنىيەت جانە جا- راتىلىستىق مۇرالار كۇنى جەمەنەي اۋدانى اسپان ۇڭگىرى سىياقتى بۇكىل شىنجاڭدىاعى 4 ارخەولوگىيالىق جۇمىس باسى مايدانىندا بۇقارا- عا اشىق ۇسناۋ كۇنىن وتكىزدى، كوپتەگەن ورتىا، باىستاۋىش مەكتەپ وقۇشلىارى ارخەولوگىيالىق ئاق مايدانعا بارىپ تارىچى مادەنىيەت مۇرالارن ُتۇسىندى. ”13 - بەسىجلىدق“ كەزىندە اۆتونوميالى

ەڭبەگىڭ قاتتى بولسا، ئاتقانلىڭ ئاتتى بولادى

□ گۇما اۋدانىنداى ماقتا تەرۇشى بۇزۇهر! ُومار

شەشەم ۇنەمى ”كوكتەمدە قاجىرىللىقپەن ەڭبەك ەتسەڭ، قىستا الاڭ بولمايىسىڭ، ەڭبەگىڭ قاتتى بولسا، تاتقانلىڭ ُئاتتى بولادى“ دەۋشى ەدى. مەن وقۇعا تۇسكەننەن باىستاپ، شەشەم كۇز كەلىسىمەن ۇنەمى سىرتقا شىعپ ماقتا تەرەتىن. ماقتا تەرۇ ماشاقاتتى بولسا دا، ماقتا تەرۇ ماۋسىمى كەلگەندە شەشەم ەرەكشە قۇاناتىن، ويتكەنى ُار رەت ماقتا تەرۇگە بارغاندا اقشا تاۋىپ كەلۇشى ەدى. شەشەم ۇنەمى بىلاي دەپ ايتىپ وتىراتىن: ماقتا تەرۇ ادامدى جالىقتىراتىن جۇمىسى مەمس، ول جاقتاى ماقتا ەگۇ- شىلەر ەرەكشە جاقسى، ماقتا تەرۇشىلەردى تاماقپەن، جاتاقپەن تەڭىن قامدايدى، ەڭبەككە بارىپ - كەلۇڭك ەرىكتىى. ماقتا تەرۇ مەزگىلىندە ارەدىك ۋاقىت بولا قالسا، ماقتا تەرۇشىلەر بىىرگە ُان ايتىپ، ُبىي بىيلەپ، دىر - دۇمان بولپ جاتادى .

شەشەمنىڭ ُبىرىنىشى جىلى ماقتا تەرىپ قايتىپ كەلگەندە ماغان جاڭا كىيىم مەن سومكە الا كەلگەنى سەسپەد. سونان كەيىند- گى جىلداردا شەشەم كوكتەم مەن جازدا ۇيدە جەر گەكتىن، تاۋىق باعاتىن، كۇزدە ماقتا گەمىشلىگى وتباسىلارمەن خابارلاسىپ، سىرتقا شىعپ ماقتا تەرەتىن. ماقتا تەرۇدەن شەشەم كوپ اقشا تاپقاندىقتان، ُيۇيمىزدىڭ تۇرمىسى بارغان ساپىن جاقساردى. قا- زىرگە دەيىن شەشەم ُالى دە بىرنەشە جىل ماقتا تەرىپ، كوپ اقشا تاۋىپ، تاڭغى اس دۇكەننىن اشۇدى جوسىراپ وتىر .

شىنجاڭدا ايتىلمىسى ”زورلىقپەن ەڭبەككە سالۇ“ ماسەلەسى ُومىر ُسۇرىپ وتىر دەگەندى سىلتاۋ تىپ، ُبىزدىڭ شىنجاڭنىڭ ماقتاسىن شەكىتكەن سول ُبىر امەرىكاداعى، باىستتاى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەر ، سەندەردىڭ وسەك - ايتىمدارىڭ ساندىراق، كۇل- كىلى، سەندەردىڭ ارەكەتتەرىڭ سوراقى. مەن سەندەرگە: ُبىز- دىڭ تاماشا تۇرمىسىمىزدى بۇلدىرمەڭدەر. - دەپ قاتتاڭ ەسكەرتەمەن .

□ پوپەيونىڭ شىنجاڭغا ساپاتىن جۇڭگوغا قارسى سوزدەرنە باتىل قارسى تۇرامىز

پوپەيونىڭ، جىڭ گو - نىنىڭ شىلعي وسەك -

اياڭىن پاش ەتەمىز

□ اقسۇ ايماقتىق قاتنىاس - تاسىمال مەكەمەسىنىڭ باىستى ابلەت ياچۇپ پوپەيو، جىڭ گو - نى شىنجاڭ ۇيغۇر ۇلتىنا جانە باسقا از ۇلتتارعا ”ئىناسىل جويۇ“ جۇرگىزدى دەپ جالا جاۋىپ، كۇيە جاقتى، بۇل ناعىز قىيسىنىىز وسەك - اياڭ، بۇل شىنجاڭدىاعى ُار ۇلت خالىقىنىڭ كوڭىلىنە اۋىر قايباۋ سالىدى. شىنجاڭدا تۇىپ - وسكەن كادر رەتىندە، مەن بايتلىدقپەن ورتاعا شىعىپ، ولاردىڭ شىلعي وسەك - اياڭىن پاش ەتمەن .

مەن شايار اۋدانىنداى ُبىىر قاراپايمى وتباسىندا دۇنيەگە كەلدىم، پارتيانىڭ قامقورلىغىندا ُوسىپ - جەتىلگەن كادرمىن. مەن اقسۇدىڭ وسى جىلدارداى وزگەرىسىن تەرەڭ سەزىندىم. بالا كەزىمدە وتباسىمىزدىڭ شارىت - جاعدايى تىم جاقسى مەمس بولاتىن، تام ۇيدە تۇراتىنىىز، بارلىعى توپىراق جول ەدى، اسفالت جولدان اۋىن اشۇعا بولمايتىن. بۇل كۇندەرى اقسۇدا پوپەيز، ۇشاق قاتىنادى، پوپەيزعا تىرىپ ۇرىمچىگە 10 نەشە ساعاتتا جەتىپ الامىز، ۇشاققا وتىرساق ُبىىر ساعاتتان اسىتام ۋاقىت عانا كەتەدى .

اقسۇ ايماعىنداى جولدار جول تاغانى الاسا، جول بەتى تار، ويلى - شۇڭقىر وتكەرەمەلى جولداردان، جايڭبىر جاۋىسا لاي - باتپاق بولپ، كۇن اشىلسا شاڭى اسپانعا شىعپ جاتانتىن قۇم - توپ- پىراق جولداردان قازىرگە كەلگەندە تۇتاس ايماقاتى بارلىق قۇ- رىلمەدىق قىستاقتارعا %100 اسفالت جول تۇناسىپ، اۆتوبۇز قاتىد- ناپ، تاس جول تورىن سىرتپەن تۇتاستىرۇ، نىشپەن ۇلاستىرۇ، قىستاقتارعا تۇتاستىرۇ، اۋىلداردا تىركىلىسىىزدەندىرۇ، قىستاق- تاردا اۆتوبۇز قاتىناۋ، حاۋپىسىز دە قولايلى بولۇ نىساناسى جۇ- زەگە اسىرىلدى. بۇل كۇندەرى جوعارى ساپالى تاس جولدار تاسپاداي تارتىلىپ، توغىرەكتىڭ ُتورت بۇرىشىمەن تۇتاسىپ، قالانى، اۋىل - قالاشىقتى، قىستاقتى جالغاپ، كەڭ دە تەگىسى داڭغىل جولدار گەكتىشى - مالىشلاردىڭ ەسىك الدىنا جەتكىزد- لىپ، ُبىىر - بىرلەگەن باقت كوپىرلەرى بۇقارانىڭ كوڭىلنى جالغاپ، ُبىىر - بىرلەگەن بايۇ جولدارى قۇمدى - ُشول شۇ- راتتارىنا، قىستاق ەگىنچىلارىنا سوزىلىپ، گەكتىشى - مالىشى بۇقاراسىنىڭ دامۇدىڭ، بايۇدىڭ سارا دا داڭغىل جولنا تۇس- ۇنە مۇمكىندىك تۇدىردى. كەڭ دە تەگىسى داڭغىل جولدار- دا، كورىنىسى كوركەم تاس جولداردا، اسفالت توسەلگەن اۋىل - قىستاق جولدارىندا ۇلكەن جولاۋشىلار اۆتوبۇزدارد- نىڭ، جۇك تاسىمال اتوموبىيلدەرنىڭ، جەڭىل اۆتوكولىكتەر- دىڭ، ساپايحات اۆتوبۇزدارنىڭ جۇلدىزداي اعىپ زمىىراپ، قايشالسىىپ بارا جاتقاننىن كوركەنمىدە، اقسۇدىڭ ەرەكشە زور وزگەرىستەرىنە تەبىرەنبەي تۇرا المايمەن. ُبىىزدىڭ بۇگىنگى تاماشا تۇرمىستى قادىرلەمەيتىن قانداي ُجونمىىز بار .

مەن وتانىم مەن اۋىلما كولگىر پوپەيونىڭ، جىڭ گو - نىنىڭ كۇيە جاعۇىن قالامايمىن. مەن شىنجاڭنىڭ ەرتەڭنىڭ، ُسوز جوق، اناعۇرلىم كوركەم بىولاتىدىغىنا كامىل سەنەمەن. شىنجاڭنىڭ گۇلدەنۇىن، ورنىقتىلىغن بۇلدىرەتەن، شىنجاڭنىڭ دامۇىن شەكىتەيتىن ُارقانداي قاسكۇنەمدىك اسىتە جۇزەگە اسپايدى!